

Spirituele intelligentie, voor rust en stilte die IQ en EQ niet kunnen bieden.

door Wouter Sanderse

De manier waarop we keuzes maken is net zo bepalend voor ons leven als de manier waarop we rationeel denken of met emoties omgaan. Aan het rijtje intelligenties werd daarom onlangs het begrip 'spirituele intelligentie' toegevoegd. Zonder spirituele intelligentie, betoogt Marjolein Rikmenspoel – auteur van het gelijknamige boek – zijn we niet in staat om te bepalen welke handelingen zinvol zijn.

Vaag en abstract wil ze spiritualiteit absoluut niet noemen. Integendeel. Marjolein Rikmenspoel, van huis uit juriste, laat vanuit Ierland weten dat spirituele intelligentie een vermogen is dat iedereen dagelijks gebruikt. Mensen zijn van nature spiritueel, maar de spirituele intelligentie, afgekort tot SQ, is een recente 'ontdekking'. Rikmenspoel wil aandacht aan de spirituele kant van het leven te besteden, om mensen te laten beseffen dat er problemen zijn waarbij het IQ en EQ geen soelaas bieden.

Rikmenspoel: „Of je een hoog of laag SQ hebt, heeft directe gevolgen voor de manier waarop je je gedraagt op je werk of in een relatie. Neem een professor met een hoog IQ en laag EQ: hij levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkelingen op zijn vakgebied, maar kan slecht met zijn medewerkers communiceren. Als hij een hoog SQ heeft, dan kent hij zichzelf en zal hij een aanbod om leidinggevende taken op zich te nemen, afslaan. Heeft hij een laag SQ, dan bestaat de



Marjolein Rikmenspoel

FOTO ERIK BUIS

kans dat zijn nieuwe taakvulling op een ramp uitloopt". Een laag EQ of IQ wordt dus pas echt problematisch als mensen zich daar niet van bewust zijn.

Rikmenspoel omschrijft spirituele intelligentie als 'het vermogen om ons handelen en onze aanwezigheid op aarde in een ruimere context te plaatsen, zin te geven aan ons bestaan'. Vijf jaar geleden kwamen Dana Zohar en Ian Marshall al met een soortgelijke definitie. Waar de Amerikaanse auteurs zich voornamelijk richtten op een wetenschappelijke onderbouwing van het SQ – welk deel van de hersens is actief als we ons met spirituele zaken bezighouden – heeft Rikmenspoel eerder een praktisch 'handboek' geschreven, vol met zelftesten, schrijf oefeningen, dagelijkse voorbeelden en citaten van wetenschappers, schrijvers en dichters.

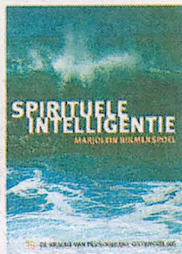
De basis van een goede spirituele intelligentie is volgens Rikmenspoel een goede zelfzorg: „Als je fysiek niet gezond bent, zit je vaak ook mentaal niet lekker in je vel. De behoefte ontstaat dan om 'bij te tanken', om 'de batterijen weer op te laden' – uitdrukkingen om te zeggen dat we energie nodig hebben. Spirituele intelligentie laat mensen inzien waar ze precies behoefte aan hebben.” Mensen die spiritueel willen bijkomen, raadt Rikmenspoel aan om rustige muziek te luisteren, stilte te ervaren of speciale oefeningen te doen. „Dit mag misschien vanzelfsprekend klinken, maar in de prestatie maatschappij staan mensen vaak te weinig stil bij al de verschillende aspecten van hun bestaan”.

Hoewel niet iedereen van nature spiritueel hoogbegaafd is, kunnen mensen wel leren om bewuster keuzes te maken in hun leven. Rikmen-

i

Spirituele intelligentie. SQ: de kracht van persoonlijke ontwikkeling. Door Marjolein Rikmenspoel, uitgeverij Altamira-Becht, ISBN: 90 6963 654 9. €19,90.

spoel ondersteunt mensen daarbij als coach voor persoonlijke ontwikkeling. Van het Centrum voor Effectieve Intuïtie kreeg ze erkenning als 'professioneel auralezer', wat betekent dat ze energievelden kan interpreteren. Rikmenspoel: „Zelf zijn mijn klanten niet meer in staat om problemen op het werk of in hun relatie van een afstandje te bekijken. Ze zoeken rust, leegheid en stilte, die hun IQ en EQ hen niet kan bieden.” Een auralezing kan volgens Rikmenspoel in zo'n situatie verhelderd werken.



IQ, EQ en SQ

Aan het begin van de twintigste eeuw ontdekten psychologen het intelligentie-quotiënt (IQ) waarmee de verstandelijke vermogens van mensen vergeleken konden worden. Bij een IQ-test wordt bepaald wat iemands taal- en rekenvermogen en ruimtelijk inzicht is. Halverwege de jaren negentig introduceerde David Goleman het begrip emotionele intelligentie (EQ). Een hoog IQ gaf volgens Goleman geen garanties voor een goed sociaal en emotio-

De ontvankelijkheid voor stilte en rust, het besef dat er dingen in ons leven gebeuren waarop we geen invloed hebben, maakt spirituele intelligentie volgens Rikmenspoel bij uitstek spiritueel: „Spiritualiteit betekent dat we een relatie met een hogere werkelijkheid hebben, die onze verstandelijke en emotionele capaciteiten overstijgt”. Niet alleen gelovigen worden met spirituele zaken geconfronteerd. „Ook atheïsten en agnosten hebben levensvragen waarop ze geen pasklaar antwoord hebben. Als plotseling je kind overlijdt, zal iedere ouder zich afvragen waarom dat moest gebeuren. Christenen zullen zich alleen eerder God in hun antwoord betrekken”, zegt Rikmenspoel.

„Vragen rond zingeving en betekenis zijn een onlosmakelijk onderdeel van ons dagelijks leven, of je nu gelovig bent of niet”.

neel leven. Sterker nog: zonder EQ zouden we zelf niets aan onze rationele capaciteiten hebben. Een hoog EQ betekent volgens Goleman dat iemand zelfbewust en gemotiveerd is, zijn emoties kan beheersen, zich empathisch kan opstellen en een goed communicatief vermogen heeft. Ook die vorm leek de menselijke vermogens niet te dekken. In 2000 publiceerden Dana Zohar en Ian Marshall het boek Spirituele Intelligentie – de ultieme intelligentie.